

Dosar nr. 2rac-223/19

Prima instanță: Judecătoria Cimișlia, sediul Central (S. Aramă)

Instanța de apel: Curtea de Apel Comrat (D. Fujenco, Ș. Straciuc, G. Colev)

ÎNCHEIERE

29 mai 2019

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție,

în componența:

Președintele completului, judecătorul
judecătorii

Maria Ghervas
Dumitru Mardari
Nina Vascan

examinând admisibilitatea recursului declarat de Firma de Producție „Făclia”
Societate cu Răspundere Limitată,

în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de Firma de
Producție „Făclia” Societate cu Răspundere Limitată împotriva Consiliului și
Primăriei or. Cimișlia cu privire la încasarea prejudiciului material cauzat,
penalităților, venutului ratat și cheltuielilor de judecată,

împotriva deciziei din 26 decembrie 2018 a Curții de Apel Comrat, prin care
a fost respins apelul declarat de Firma de Producție „Făclia” Societate cu
Răspundere Limitată, a fost admis apelul declarat de Primarul or. Cimișlia și a fost
casată integral hotărârea din 02 aprilie 2018 a Judecătoriei Cimișlia, sediul Central
și a fost emisă o nouă hotărâre de respingere a acțiunii,

c o n s t a t ă :

La 27 aprilie 2016 FP „Făclia” SRL a depus cerere de chemare în judecată
împotriva Primăriei or. Cimișlia cu privire la încasarea prejudiciului material cauzat
prin neajustarea la timp a reexaminării tarifelor la apă și servicii de canalizare pentru
anul 2012, în mărime 201952 de lei, penalității achitate în legătură cu majorările de
întârziere la bugetul de stat în mărime de 240038,95 de lei, venitul ratat în mărime
de 51035,50 de lei și taxei de stat în mărime de 14790,90 de lei, în total 507820,35
de lei (f.d. 5-7, vol. I).

La 13 decembrie 2016 FP „Făclia” SRL a depus cerere de chemare în judecată
împotriva Primăriei or. Cimișlia cu privire la încasarea în mod solidar a sumei de
440608, 43 de lei, formată din venitul ratat pentru anul 2013 în mărime de 202449
de lei, pierderile financiare pentru anul 2013 în mărime de 62974 de lei, rata inflației
pentru perioada ianuarie 2014 - octombrie 2016 în mărime de 52145,50 de lei și
penalitățile aplicate de Inspectoratul Fiscal pentru anul 2013 în mărime de
123039,93 de lei, precum și încasarea cheltuielilor de judecată (f.d. 6-13, vol. II).

La 10 martie 2017 FP „Făclia” SRL a depus cerere de chemare în judecată
împotriva Primăriei or. Cimișlia cu privire la încasarea în mod solidar a sumei de

469102,70 de lei, formată din venitul ratat pentru anul 2014 în mărime de 202020 de lei, pierderile financiare pentru anul 2014 în mărime de 122288 de lei, rata inflației pentru perioada ianuarie 2015 – ianuarie 2017 în mărime de 57435,70 de lei și penalitățile aplicate de Inspectoratul Fiscal pentru anul 2014 în mărime de 87359 de lei, precum și încasarea cheltuielilor de judecată (f.d. 6-13, vol. II).

Prin încheierea din 16 iunie 2017 a Judecătoriei Cimișlia, sediul Central, cauza civilă nr. 2c-3/17, la cererea de chemare în judecată depusă de FP „Făclia” SRL împotriva Primăriei or. Cimișlia cu privire la încasarea sumei și cauza civilă nr. 2c-12/16, la cererea de chemare în judecată depusă de FP „Făclia” SRL împotriva Primăriei or. Cimișlia cu privire la încasarea sumei, au fost conexe într-un singur proces, acordându-le un număr de înregistrare unic 2c-12/17 (f.d. 3, vol. II).

Prin încheierea din 22 iunie 2017 a Judecătoriei Cimișlia, sediul Central, cauza civilă nr. 2c-27/16, la cererea de chemare în judecată depusă de FP „Făclia” SRL împotriva Primăriei or. Cimișlia cu privire la încasarea sumei și cauza civilă nr. 2c-12/16, la cererea de chemare în judecată depusă de FP „Făclia” SRL împotriva Primăriei or. Cimișlia cu privire la încasarea sumei, au fost conexe într-un singur proces (f.d. 116-117, vol. II).

Prin încheierea din 13 iulie 2017 a Judecătoriei Cimișlia, sediul Central, cauza civilă nr. 2c-27/16, la cererea de chemare în judecată depusă de FP „Făclia” SRL împotriva Primăriei or. Cimișlia cu privire la încasarea sumei și cauza civilă nr. 2c-12/16, la cererea de chemare în judecată depusă de FP „Făclia” SRL împotriva Primăriei or. Cimișlia cu privire la încasarea sumei, au fost conexe într-un singur proces, acordându-le un număr de înregistrare unic 2c-12/17 (f.d. 29, vol. IV).

Pe parcursul examinării cauzei, reclamanta FP „Făclia” SRL a depus cerere de concretizare a pretențiilor, prin care a solicitat încasarea în mod solidar a sumei de 1734125 de lei, formată din venitul ratat în mărime de 812942 de lei (pentru anul 2012 - 286185 de lei, pentru anul 2013 - 202449 de lei, pentru anul 2014 - 324304 de lei), pierderi financiare în mărime de 336336 de lei (pentru anul 2012 - 151104 de lei, pentru anul 2013 - 62974 de lei, pentru anul 2014 - 122288 de lei), rata inflației în mărime de 219464,20 de lei (pentru perioada ianuarie 2013 - decembrie 2015, constituie 109883 de lei, pentru perioada ianuarie 2014 – octombrie 2016, constituie 52145,50 de lei, pentru perioada ianuarie 2015 – ianuarie 2017, constituie 57435,70 de lei) și penalitățile aplicate de Inspectoratul Fiscal în mărime de 365352,93 de lei (pentru anul 2012 - 154954 de lei, pentru anul 2013 – 123039,93 de lei, pentru anul 2014 – 87359 de lei, precum și încasarea cheltuielilor de judecată.

În motivarea cererii de concretizare a pretențiilor, reclamanta FP „Făclia” SRL a invocat că conform deciziei Consiliului or. Cimișlia nr. 3/2 din 08 februarie 2001, a primit în gestiune trei sonde arteziene și rețelele de apeduct pentru aprovizionarea populației, instituțiilor și agenților economici din or. Cimișlia cu apă potabilă, iar în temeiul deciziei Consiliului or. Cimișlia nr. 2/1 din 20 martie 2002, s-a decis permisiunea dării în concesiune a infrastructurii de canalizare din or. Cimișlia.

Reclamanta a susținut că la 29 aprilie 2013 în adresa Primăriei și Consiliului or. Cimișlia a fost expediată petiția nr. 162/13, prin care a solicitat achitarea pierderilor financiare înregistrate pe parcursul anului 2012, din motiv că nu au fost precăutate și aplicate corespunzător tarifele la apă și canalizare din or. Cimișlia.

Reclamanta a remarcat că la 22 decembrie 2010, în conformitate cu hotărârea Consiliului de Administrare al Agenției Naționale pentru Reglementare în Energetică nr. 164 din 29 noiembrie 2004 și art. 14 alin. (5) din Lege nr. 1402 din 24 octombrie 2002, a expediat în adresa Primăriei și Consiliului or. Cimișlia demersul nr. 121 cu privire la examinarea și aprobarea tarifelor pentru 1m³ de apă potabilă și 1m³ de apă reziduală evacuată.

Reclamanta a specificat că proiectele de tarife înaintate au fost ignorate și lăsate fără examinare.

Reclamanta a invocat că din motiv că Primăria și Consiliul or. Cimișlia nu au reexaminat și aprobat tarifele pentru 1m³ de apă potabilă și 1m³ de apă reziduală evacuată, conform datelor contabile înregistrate în perioada anului 2012, pierderile financiare constituie 437289 de lei, penalitățile de întârzieri la plata impozitelor și taxelor fiscale constituie 154954 de lei, iar venitul ratat conform datelor Biroului Național de Statistică constituie 109883 de lei.

Reclamanta a relevat că, la 22 martie 2013, în conformitate cu hotărârea Consiliului de Administrare al Agenției Naționale pentru Reglementare în Energetică nr. 164 din 29 noiembrie 2004 și art. 14 alin. (5) din Lege nr. 1402 din 24 octombrie 2002, a prezentat Primăriei și Consiliului or. Cimișlia calculele și anexele acestora în scopul aprobării noilor tarife pentru 1m³ de apă potabilă și 1m³ de apă reziduală evacuată.

Reclamanta a relatat că la 23 aprilie 2013 s-a conformat solicitărilor Consiliului or. Cimișlia indicate în demersul nr. 255 din 28 martie 2013, astfel că în adresa ultimei a fost expediat Raportul financiar pentru anul 2012.

Reclamanta a subliniat că, prin dispoziția Primarului or. Cimișlia nr. 55-d din 10 aprilie 2013, a fost constituită Comisia pentru examinarea proiectului de tarife și întocmirea avizului. La 10 mai 2013 a recepționat demersul privind prezentarea unor informații suplimentare, iar la 31 mai 2013 a oferit Primăriei or. Cimișlia pentru a fi transmise Comisiei actele solicitate în număr de 226 file.

Reclamanta a menționat că ulterior prezentării actelor suplimentare, a expediat în adresa Primăriei și Consiliului or. Cimișlia patru demersuri din 05 iunie 2013, 25 iulie 2013, 06 august 2013 și 27 septembrie 2016 cu același conținut că la 22 martie 2013 a transmis calculele și anexele acestuia pentru actualizarea tarifelor de prestare a serviciilor de apeduct și canalizare, la 23 aprilie 2013 a prezentat Raportul financiar solicitat, iar la 31 mai 2013 a prezentat documentele suplimentare cerute, însă tarifele nu au fost actualizate.

Reclamanta a precizat că din motivul neactualizării tarifelor pentru anul 2013, la 19 februarie 2016 s-a adresat Primăriei și Consiliului or. Cimișlia cu pretenție privind compensarea tuturor pierderilor financiare suportate pe parcursul anului 2013 până la 15 martie 2016.

Reclamanta a remarcat că Primăria or. Cimișlia nu și-a executat obligația ce ține de asigurarea ajustării la timp a tarifelor la alimentarea cu apă și canalizare în temeiul metodologiei aprobate prin hotărârea Agenției Naționale pentru Reglementare în Energetică, iar Consiliul or. Cimișlia nu și-a respectat obligația actualizării anuale a tarifelor respective, conform principiilor mecanismului aplicat la determinarea tarifelor pentru serviciile publice de alimentare cu apă, de canalizare și epurare apelor uzate.

Prin hotărârea din 02 aprilie 2018 a Judecătoriei Cimișlia, sediul Central, a fost admisă parțial acțiunea depusă de FP „Făclia” SRL, a fost încasat de la Primăria și Consiliul or. Cimișlia în beneficiul FP „Făclia” SRL suma de 1051206 de lei, cu titlul de prejudiciu material cauzat, suma de 31537 de lei, cu titlul de cheltuieli de judecare a cauzei și suma de 5000 de lei, cu titlu de cheltuieli de asistență juridică. Pretenția FP „Făclia” SRL cu privire la încasarea penalităților fiscale, a fost respinsă ca neîntemeiată. Totodată, cererea de chemare în judecată depusă de FP „Făclia” SRL împotriva Primăriei și Consiliului or. Cimișlia cu privire la încasarea prejudiciului material cauzat, penalităților și venitul ratat (anul 2013), a fost respinsă, ca fiind depusă cu încălcarea termenului de prescripție (f.d. 178-180, vol. IV).

Prin decizia din 26 decembrie 2018 a Curții de Apel Comrat, a fost respins apelul declarat de FP „Făclia” SRL, a fost admis apelul declarat de Primarul or. Cimișlia și a fost casată integral hotărârea din 02 aprilie 2018 a Judecătoriei Cimișlia, sediul Central și a fost emisă o nouă hotărâre de respingere a acțiunii depusă de FP „Făclia” SRL (f.d. 254-266, vol. II).

În consolidarea soluției adoptate, instanța de apel a reținut că prin decizia din 11 aprilie 2012 a Curții de Apel Chișinău, a fost admis recursul declarat de Consiliul or. Cimișlia, a fost casată hotărârea din 16 decembrie 2011 a Judecătoriei Cimișlia, în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de FP „Făclia” SRL împotriva Consiliului or. Cimișlia cu privire la contestarea actului administrativ și a fost emisă o nouă hotărâre de respingere a acțiunii depuse de FP „Făclia” SRL.

Prin urmare, instanța de apel a statuat că în condițiile în care prin decizia din 11 aprilie 2012 a Curții de Apel Chișinău a fost refuzat majorarea tarifelor pentru serviciile publice de alimentare cu apă și canalizare, prezenta acțiune este neîntemeiată, deoarece intimații nu au fost obligați să majoreze tarifele pentru serviciile publice de alimentare cu apă și canalizare, iar în consecință Primăria și Consiliul or. Cimișlia nu sunt obligate să achite careva sume sau despăgubiri FP „Făclia” SRL.

De asemenea, instanța de apel a menționat că instanța de fond la adoptarea soluției a reținut în calitate de probă informația cu privire la starea economico-financiară a activității FP „Făclia” SRL pentru perioada anului 2014, întocmită de Societatea de Audit și Consultații „Confidențial-Audit” (f.d. 15-19, vol.III), care însă nu este datată și nu este ștampilată de către persoana juridică competentă, cu atât mai mult că prin răspunsul Consiliului de Supraveghere a Activității de Audit de pe lângă Ministerul Finanțelor nr. 30-15/149 din 16.11.2016, se testă că Societatea de Audit „Audit Arc” SRL și „Confidențial-Audit” SRL în relație cu FP „Făclia” SRL nu au efectuat activitate de audit, dar au prestat servicii conform art. 6) alin. 1) din Legea nr. 61-XVI din 16 martie 2007 privind activitatea de audit.

La fel, instanța de apel a conchis că prin decizia Consiliului or. Cimișlia nr. 7/4 din 19 iulie 2011 și dispoziția nr. 274-d din 12 decembrie 2011 (f.d.94-95, vol.I), se confirmă voința Consiliului și Primăriei or. Cimișlia de a petrece un audit la FP „Făclia” SRL, însă după cum rezultă din declarațiile primarului date în ședința de judecată, FP „Făclia” SRL a încurcat prin diferite metode la efectuarea controlului și auditului intern, faptul care nu a fost contrazis de partea adversă în cadrul examinării cererilor de apel.

Totodată, instanța de apel a conchis că neexecutarea de către apelantul FP „Făclia” SRL a obligației de prezentare autorităților publice locale a calculului tarifului executat în conformitate cu dispozițiile Metodologiei de determinare, aprobare și aplicare a tarifelor pentru serviciul public de alimentare cu apă, de canalizare și de epurare a apelor uzate și a avizului eliberat de Agenția Națională pentru Reglementare în Energetică denotă că aceasta nu poate pretinde la încălcarea vreunui drept al său, iar în rezultat să solicite încasarea prejudiciului material și alte plăți aferente.

La 29 martie 2019 FP „Făclia” SRL a declarat recurs împotriva deciziei din 26 decembrie 2018 a Curții de Apel Comrat, prin care a solicitat admiterea acestuia, casarea integrală a deciziei instanței de apel și a hotărârii instanței de fond în partea pretențiilor respinse cu pronunțarea în această parte a unei noi hotărâri de admitere integrală a acțiunii.

În motivarea cererii de recurs, recurenta FP „Făclia” SRL a reiterat aceleași argumente care au fost susținute și în instanțele ierarhic inferioare, insistând asupra faptului că după înaintarea proiectului de tarife pentru apă și servicii de canalizare, autoritatea publică locală a tergiversat procedura de examinare și aprobare a tarifelor, pe care le-a argumentat economic.

Totodată, recurenta FP „Făclia” SRL a punctat că instanța de apel nu a ținut cont de prevederile aplicabile cazului, iar în consecință a adoptat o soluție neîntemeiată.

De asemenea, recurenta FP „Făclia” SRL a menționat că prin decizia din 11 aprilie 2012 a Curții de Apel Chișinău, nu a fost examinat conținutul actului administrativ din punct de vedere financiar, dar a fost verificată procedura adoptării acestuia.

În concluzie, recurenta FP „Făclia” SRL a subliniat că instanța de apel nu a luat în considerare analizele economico-financiare efectuate de către SRL „Confidențial-Audit”, pe motivul că aceste acte nu reprezintă în sine un audit independent.

În conformitate cu art. 434 alin. (1) Cod de procedură civilă, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale, dacă legea nu prevede altfel.

După cum denotă materialele cauzei, copia deciziei motivate din 26 decembrie 2018 a Curții de Apel Comrat a fost expediată participanților la proces, la 29 ianuarie 2019 și a fost recepționată de FP „Făclia” SRL, la 05 februarie 2019, fapt confirmat prin avizul de recepție (f.d. 268, vol. IV).

Totodată, instanța de recurs relevă că decizia recurată a fost publicată pe portalul instanțelor de judecată la 25 ianuarie 2019.

În aceste circumstanțe, instanța de recurs precizează că recursul a fost declarat de FP „Făclia” SRL la 10 martie 2019, cu respectarea termenului indicat la art. 434 alin. (1) Cod de procedură civilă.

La 10 aprilie 2019, în adresa intimațiilor Primăria și Consiliul or. Cimișlia a fost expediată copia recursului declarat de FP „Făclia” SRL (f.d. 10, vol. V).

La 16 mai 2019, Primarul or. Cimișlia a depus referință la recursul declarat de FP „Făclia” SRL, prin care a indicat că consideră decizia 26 decembrie 2018 a Curții de Apel Comrat ca fiind fondată și fără temeii de a fi modificată.

Intimatul Consiliul or. Cimișlia nu și-a valorificat dreptul procedural respectiv și nu a depus referință în termenul stabilit.

Examinând temeiurile recursului declarat de FP „Făclia” SRL, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră recursul drept inadmisibil, din următoarele considerente.

În conformitate cu art. 432 alin. (1) Cod de procedură civilă, părțile și alți participanți la proces sunt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural.

Alineatele (2) și (3) ale aceluiași articol prevăd exhaustiv cazurile în care se consideră că, normele de drept material sau de drept procedural au fost încălcate sau aplicate eronat, iar alin.(4) stabilește că, săvârșirea altor încălcări decât cele indicate la alin.(3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a cauzei sau în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

În conformitate cu art. 433 lit. a) Cod de procedură civilă, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art.432 alin.(2), (3) și (4).

Respectiv, instanța de recurs reține că, examinarea admisibilității recursului presupune verificarea conformității temeiurilor invocate în cererea de recurs, cu temeiurile prevăzute la art. 432 Codul de procedură civilă.

Astfel, argumentele invocate în recursul declarat de FP „Făclia” SRL, se referă la dezacordul recurenteii cu soluția pronunțată de către instanța de apel, însă nu relevă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material, respectiv nu constituie temei de casare a deciziei recurate.

Subsidiar, se menționează că, recursul exercitat conform Secțiunii a II-a, Capitolul XXXVIII Codul de procedură civilă, are caracter devolutiv, numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se doar legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia în fapt.

Totodată, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție accentuează că, potrivit regulilor din Secțiunea a II-a din Capitolul XXXVIII Cod de procedură civilă, instanța de recurs nu verifică modul de apreciere a probelor de către instanța de apel. Forța atribuită unei probe sau alteia, coraportul dintre probe, suficiența probelor și concluziile făcute în urma probațiunii sunt în afara controlului instanței de recurs.

Prin prisma art. 432 alin. (4) Cod de procedură civilă, instanța de recurs poate interveni în materia probațiunii doar sub aspect procedural, și anume, dacă se invocă că instanța judecătorească a apreciat în mod arbitrar probele, încălcând regulile de apreciere a probelor stabilite în art. 130 Cod de procedură civilă, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului. Din recursul declarat de FP „Făclia” SRL nu rezultă că, instanța a apreciat arbitrar probele.

În acest sens CtEDO, în jurisprudența sa, a constatat că, dreptul de acces la instanța de judecată nu este absolut. Există limitări implicit admise (cauza Golder împotriva Regatului Unit, pct. 38; Stanev împotriva Bulgariei (MC), pct. 230).

Acesta este în special cazul condițiilor de admisibilitate a unui recurs, întrucât prin însăși natura sa necesită o reglementare din partea statului, care se bucură în această privință de o anumită marjă de apreciere (Luordo împotriva Italiei, pct. 85).

Condițiile de admisibilitate ale unui recurs pot fi mai stricte decât pentru un apel (Levages Prestations Services împotriva Franței, pct. 45). Curtea a mai reiterat că, modul de aplicare a articolului 6 CEDO procedurilor în fața instanțelor ierarhic superioare, depinde de caracteristicile speciale ale procedurilor respective. Trebuie ținut cont de totalitatea procedurilor în sistemul de drept național și de rolul instanțelor ierarhic superioare în acest sistem (Botten împotriva Norvegiei, hotărâre din 19 februarie 1996, Reports 1996-I, p. 141, § 39).

La fel, conform jurisprudenței Curții, procedurile cu privire la admisibilitatea căii de atac și procedurile, care implică doar chestiuni de drept, și nu chestiuni de fapt, pot fi conforme cu cerințele articolului 6 § 1 (Helmens împotriva Suediei hotărâre din 09 octombrie 1991, § 31, Seria A, nr. 212-A).

În conformitate cu art. 440 alin. (1-1¹) Codul de procedură civilă, în cazul în care se constată existența unuia din temeiurile prevăzute la art.433, completul din 3 judecători decide în mod unanim, printr-o încheiere motivată irevocabilă, asupra inadmisibilității recursului.

Încheierea se emite conform prevederilor art. 270 Cod de procedură civilă și nu conține nicio referire cu privire la fondul recursului.

Încheierea privind inadmisibilitatea recursului se plasează pe pagina web a Curții Supreme de Justiție la data emiterii și se transmite tuturor participanților la proces și reprezentanților acestora.

În asemenea circumstanțe, completul Colegiului Civil, Comercial și de Contencios Administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul declarat de FP „Făclia” SRL nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) Cod de procedură civilă și, drept urmare, este inadmisibil.

În conformitate cu art. art. 269-270, 431 alin. (2), 433 lit. a), 440 alin. (1) Cod de procedură civilă, completul Colegiului Civil, Comercial și de Contencios Administrativ al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e :

Se consideră inadmisibil recursul declarat de Firma de Producție „Făclia” Societate cu Răspundere Limitată împotriva deciziei din 26 decembrie 2018 a Curții de Apel Comrat, în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de Firma de Producție „Făclia” Societate cu Răspundere Limitată împotriva Consiliului și Primăriei or. Cimișlia cu privire la repararea prejudiciului material cauzat, penalităților, venitului ratat și cheltuielilor de judecată.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului,
judecătorul

Maria Ghervas

Judecătorii

Dumitru Mardari

Nina Vascan